

नामांक

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--

No. of Questions — 13

SS—23—Sindhi Sah. (Supp.)

No. of Printed Pages — 7

उच्च माध्यमिक पूरक परीक्षा, 2013**SENIOR SECONDARY SUPPLEMENTARY EXAMINATION, 2013****SINDHI SAHITYA**समय : $3 \frac{1}{4}$ घंटे

पूर्णांक : 80

شاگردنی لائی امتحان جا سادھارن نیوم :

1. سڀ سوال ڪرڻ ضروري آهن۔
2. هر هڪ سوال جي سامهون مارڪون ڏنل آهن۔

شاگردنی لای इम्तहान जा साधारण नियम :

1. सभु सुवाल करण ज़रूरी आहनि।
2. हरहिक सुवाल जे साम्हूं मार्कू ङिनल आहनि।

1. هيٺئين ٽڪري کي ڌيان سان پڙهي ڏنل سوالن جا جواب لکو۔

سنڌ جي مٽي يا واري ڪا گهٽانه آهي. سنڌ جي مٽي مرض لاءِ معجون آهي. من لاءِ مڻج آهي. سنڌ جي پٽن ۽ پٽن ۾ ڪُشادگي آهي، تازگي آهي، نوان آهي. سوڙه سنڌ ۾ ٿئي ڪان، سنڌ ۾ سدائين سُڪار آهي. جتي سوڙه ڪانهي سُڪر آهي، اتي صبر آهي. من کي شانتِي آهي، سونهن لاءِ اڀلاشا آهي. سنڌي سوڙي ڪٿي گهڻي برڪت ڄاڪادي آهن، هنن کي مايا جي اُها ممتا نه آهي ڇاچت کي ڇلائي. سوڙي محنت سان سنڌ ۾ هر ڪو ماڻهون سڪيو ستابو رهي سگهي ٿو سنڌي ۽ وڌ جي ڪجهه گڏ ٿيو ته سداوت ۾ ويو، مهمان نوازي ۽ ۾ خرچ ٿيو.

سوال 1 : مٿئين ٽڪري جو سُهڻو يسرو لکو. 1

سوال 2 : ٿوري ۾ جواب ڏيو.

(i) معجون اکر جي معنيٰ لکو. $1/2$

(ii) سنڌ جي پٽن، پٽن ۾ ڇا نظر ايندو آهي؟ $1/2$

(iii) سنڌي سداوت ۾ ڇا ڪندا آهن؟ $1/2$

(iv) »ٿوري ڪٿي گهڻي برڪت« اصطلاح جي معنيٰ لکو. $1/2$

سوال 3 : سنڌين جون ڪهڙيون خوبيون ٻڌايو ويون آهن؟ 2

1. هيٺيون ٽڪري ۾ ڏنل سوالن جا جواب لکيو :

سینھو جي مٽي يا واري ڪا گهٽانه آهي. سینھو جي مٽي مڙج لاءِ معجون آهي. من لاءِ مڻج آهي. سینھ جي پٽن ۽ پٽن ۾ ڪُشادگي آهي، تازگي آهي، نوان آهي. سوڙه سنڌ ۾ ٿئي ڪان، سنڌ ۾ سدائين سُڪار آهي. جتي سوڙه ڪانهي سُڪر آهي، اتي صبر آهي. من کي شانتِي آهي، سونهن لاءِ اڀلاشا آهي. سنڌي سوڙي ڪٿي گهڻي برڪت ڄاڪادي آهن، هنن کي مايا جي اُها ممتا نه آهي ڇاچت کي ڇلائي. سوڙي محنت سان سنڌ ۾ هر ڪو ماڻهون سڪيو ستابو رهي سگهي ٿو سنڌي ۽ وڌ جي ڪجهه گڏ ٿيو ته سداوت ۾ ويو، مهمان نوازي ۽ ۾ خرچ ٿيو.

سوال 1 : مٿين ٽڪري جو سُهڻو يسرو لکيو. 1

سوال 2 : ٿوري ۾ جواب ڏيو :

(i) 'معجون' اکر جي معنيٰ لکيو. $1/2$

(ii) سینھ جي پٽن، پٽن ۾ ڇا نظر ايندو آهي؟ $1/2$

(iii) سینھي سداوت ۾ ڇا ڪندا آهن؟ $1/2$

(iv) 'ٿوري ڪٿي گهڻي برڪت' اصطلاح جي معنيٰ لکيو. $1/2$

سوال 3 : سینھين جون ڪهڙيون خوبيون ٻڌايو ويون آهن؟ 2

- 10 2. ڪنهن به هڪ وڌيڪه تي مضمون لکو :
- (i) اسانجا سنڌي ڏڻ وار.
- (ii) قومي ايڪتا.
- (iii) ڀارت ۾ وڌندڙ آدم شماري ۽ مهنگائي.
- (iv) نوجوان پيڙهي ۽ موبائيل فون لاءِ وڌندڙ چاه.

2. ڪنهن به هڪ وڌيڪه تي مضمون لکو :
- (i) اسانجا سنڌي ڏڻ وار
- (ii) قومي ايڪتا
- (iii) ڀارت ۾ وڌندڙ آدم شماري ۽ مهنگائي
- (iv) نوجوان پيڙهي ۽ موبائيل فون لاءِ وڌندڙ چاه.
3. پنهنجي ننڍي پيءُ کي بورڊ جي امتحان ۾ محنت ڪرڻ بابت هدايتي خط لکو.

يا

توهانجي ڪا لوني ۽ جي ٻاهر شرابا جوڌڪان ڪلڻ تي، ڪالوني ۽ ٻين ڏينڙن جهڙن بابت سنڌي اخبار نويس، جوڙڻ ڏانهن خط لکي ڏيان چڪايو.

3. پنهنجي نڙهي ٻاڙ ڦه ٻوڙڊ جي ڀڄڻهه ڪرڻ ۾ مهنت ڪرڻ بابت هدايتي خط لکو.

يا

توهانجي ڪالوني ۾ جي ٻاهر شرابا جوڌڪان ڪلڻ تي، ڪالوني ۽ ٻين ڏينڙن جهڙن بابت سنڌي اخبار نويس، جوڙڻ ڏانهن خط لکي ڏيان چڪايو.

- 3 4. (i) دوھي جي معنيٰ لکي هيٺ ڏنل دوھي جو مطلب لکو :
- ٻاجھا لا ڪي ٻا جھ مان اوڃل ڪرڻا اوت
- من انڌ ياري ٻات ۾ جاڳي ڪاڻي جوت
- 2 (ii) چوپائيءَ جو مطلب لکي مثال ڏيو.

4. (i) دوھي جي معنيٰ لکي هيٺ ڏنل دوھي جو مطلب لکو :
- ٻاجھا لا ڪي ٻا جھ مان اوڃل ڪرڻا اوت
- من انڌ ياري ٻات ۾ جاڳي ڪاڻي جوت
- (ii) چوپائيءَ جو مطلب لکي مثال ڏيو.

5. اُپما ۽ انوپراس جا مثال ڏيندي ارٿا لکو. 5
5. उपमा ऐं अनुप्रास जा मिसाल डीन्दे अर्थ लिखो। 5
10. هيٺين مان ڪن به پنجن سوالن جا جواب لکو: 6
- (i) انگريز مصنف بيڪن جا پڙهن بابت ڪهڙا ويچار آهن ؟
- (ii) صوفي سنت ڪيرجي ٻائي هلندڙ يگم لاءِ ايڪتا جو پيغام آهي. سو ڪيئن ؟ لکو.
- (iii) 'بس استاپ تي' پاٺ ذريعي ليڪڪ هلندڙ وقت ۾ سماج ۾ ڦهليل پرشتا چار ۽ سوارٿ ورتي ۽ جو وينگه ذريعي چترڻ ڪيو آهي. سو ڪيئن ؟ لکو.
- (iv) ڊاڪٽر اي-پي-جي عبدل ڪلام جي ترقي ۽ جا چار مائيل سٽونس ڪهڙا آهن ؟ لکو.
- (v) چمولي ۽ جي پيٽ، سرگه سان ڪري سگهجي ٿي، سو ڪيئن ؟ لکو.
- (vi) آڳاٽن رشتين، مٺين يوگه جا ڪهڙا نگه ٻڌايا آهن ؟ وستار سان لکو.
- (vii) سن 1962 ۾ آمريڪا ۾ يو-اين-او جي ٺهيل اُپيو گنا قانون موجب گراهڪن کي ڪهڙا حق حاصل آهن ؟
- (viii) ڊاڪٽر اسٽيفن ها ڪنگ جي جيون جي ٿوري ۾ ڄاڻ ڏيو.
6. هٿيڻي مان ڪيڻي بي پڻجن سواليان جا جواب لکيو : 10
- (i) انگريز مونسف بڪني جا پڙهڻ بابت ڪهڙا ويچار آهين ؟
- (ii) سوفي سنت ڪبيري جي ٻاڻي هلندڙڙ يوغ لاءِ اڪتا جو پيغام آهي. سو ڪيڻي ؟ لکيو.
- (iii) 'بس اسٽاپ تي' پاٺ ڙريءَ لئخڪ هلندڙڙ وڪٽ مڻ سماج مڻ فھليليل بھڻاچار اڻ سوارٿ ورتي ۽ جو وينگه ذريعي چترڻ ڪيو آهي. سو ڪيئن ؟ لکيو.
- (iv) ڊاڪٽر اڻ پي-جي عبدل ڪلام جي ترقي ۽ جا چار مائيل سٽونس ڪهڙا آهن ؟ لکيو.
- (v) چمولي ۽ جي پيٽ، سرگه سان ڪري سگهجي ٿي، سو ڪيئن ؟ لکيو.
- (vi) آڳاٽن رشتين، مٺين يوگه جا ڪهڙا نگه ٻڌايا آهن ؟ وستار سان لکيو.
- (vii) سن 1962 مڻ آمريڪا مڻ يو-اين-او جي ٺھيل اُپيو گنا قانون موجب گراهڪن کي ڪهڙا حق حاصل آهن ؟
- (viii) ڊاڪٽر اسٽيفن هاڪينگ جي ڇيون جي ٿوري مڻ ڄاڻ ڏيو.

7. اجهو ناول جي ليڪڪ هري موٽوئيءَ جي مختصر واقفيت ڏيندي هن ناول جون خوبيون لکو.

٢١

10. اجهو ناول ۾ ڪهڙا ڪردار آهن؟ توهان کي ڪهڙو ڪردار وڌيڪ پسند آهي ۽ ڇو؟
7. اڄڻو ناويل جي لکڪ هري موٽواڻي جي مٽيسر واکيفيت ڏيند هين ناويل جڻ ڦوبين لکيو.

या

अझो नाविल में कहिड़ा किरदार आहिनि ? तव्हां खे कहिड़ो किरदारु वधीक पसन्द
आहे ऐं छो ?

10

8. هيٺين حوالن مان هڪ جو مطلب سمجهايو: 5

(i) ”سڀني کان حقيقت ڏانهن ويندڙ لاه ته هوندي آهي، پر اُن کي ڳولهن جي نظر ۽ صبر

تو هان منجه هئڻ گهرجي.

(ii) ”وڃه پٽ، شل سڪيو رهين، اڳتي وڌ، تون آهين ۽ تنهنجي اڳيان حياتي ۽ جي شاهي لاءِ آهي.“

8. हेठियन हवालनि मां हिक जो मतलबु समझायो : 5

(i) “सुपने खां हकीकत डांहु वेन्दड़ राह त हून्दी आहे, पर उन खे गोल्हण जी नज़र ऐं सबुर तव्हां मंझि हुअणु घुरिजे।”

(ii) “वज्र पुट, शल सुखियो रहीं, अगि॒ते वधु, तूं आहीं ऐं
तुंहि॒जे अगियां हयातीअ जी शाही राह आहे।”

9. ”قسمت هميشه بهادرن جوساٿ ڏيندي آهي.“ اهاچوڻي ماسي بسرا جي جيون تي ڪيتري قدر صحيح آهي؟ ڪولي لکو.

٢

”هن زمين تي ڪجهه عظيم آهي، جنهن کي مان بچائڻ توڇا هيان.“ اُن لاءِ لا مدين ڪهڙيون

قربانیوں ڈنیوں ؟ لکو۔

9. “किस्मत हमेशह बहादुरनि जो साथु डीन्दी आहे।” इहा चविणी मासी बसिरा जे जीवन ते केतिरे कदरु सही आहे ? लिखो।

या

“हिन ज़मीन ते कुछ अज़ीमु आहे, जंहिं खे मान बचाइण थो चाहियां।” उन लाइ रामदीन कहिडियुं कर्बानियुं डिनियुं ? लिखो। 5

10. هيٺين سوالن جا جواب ٿوري ۾ لکو. 5
- (i) شويو موهن اڳيان ڪهڙي رٿارڪي ؟
- (ii) هيروءَ موهن کي خط ۾ ڇا لکيو.
- (iii) سُندر م موهن کي ممبئي ۽ بابت ڇا ٻڌايو ؟
- (iv) ”يوگه“ لفظ جي معنيٰ لکو.
- (v) ڀارت جي پهرين ناري آڪاش ڪنيا ڪلپنا چاولا جي دڪدائي موت جي باري ۾ لکو.

10. हेठियनि सुवालनि जा जवाब थोरे में लिखो : 5
- (i) शोभा मोहन अगियां कहिड़ी रिथा रखी ?
- (ii) हीरुअ, मोहन खे खत में छा लिखियो ?
- (iii) सुन्दरम मोहन खे मुम्बईअ बाबत छा बुधायो ?
- (iv) 'योग' लफ्ज जी माना लिखो।
- (v) भारत जी पहिरीं नारी आकाश कन्या कल्पना चावला जे दुखदाई मौत जे बारे में लिखो।

11. هيٺين مان ڪنهن به هڪ مصراع جو مطلب کوي سمجهايو. 5
- (i) ”ڪُلفت جو طوفان ٿريو
اُلفت جو سورج اُپريو
ويو وڃئون ڊپ ڊاءُ
پاڻي! پيڙي ڪاهي آءُ“
- (ii) ”اوسند جا پاجبءِ والا
مونکي آلا بيه موڪل
آئون اُن جي وزن برابر
موتِي ٿوري ڏيندس
بيهن ۾ مان مٽي ٿوڌ سڻ ڇاهيان“

11. हेठियनि मां कंहिं बि हिक मिसरा जो मतलबु खोले समुझायो : 5
- (i) “कुलफ़त जो तूफान टरियो
उल्फ़त जो सूरजु अभिरियो
वियो विचओं डपु डाउ
पातिणी बेड़ी काहे आउ।”

- (ii) “ओ सिन्धु जा भाजीअ वारा
मूंखे आला बीह मो किलि
आंउ उन जे वज़न बराबरि
मोती तोरे ड़िन्दुसि
बीहनि में मां मिटी थो ड़िसणु चाहियां।”

- 5 12. کنهن بہ ھڪ ڪويتا جو سار لکيو:
(i) چوڏَ ینهن چنڊُ (شاهعبدل لطيف)
(ii) هو اُتي ئي هئا (ڪرشن لاهي)

12. कहि बि हिक कविता जो सारु लिखो : 5
i) चोडीहं चंडु (शाहु अब्दुल लतीफ)
ii) हू उते ई हुआ (कृष्ण राही)

13. ”گنگا جون لهرون“ نظم ۾ شاعر ييوس هر ڪاريه جي پورٽا لاءِ ايشور ڪي ڪهڙي آ لاذنا ڪئي آهي. 5

يا

”عشق گهڻا ئي گهوٽا گهايا نظم ۾ شاعر سچل سرمست اسچن عاشقن جي باري ۾ ڇا چيو آهي؟

13. ‘गंगा जूं लहरूं’ नज़्म में शाइरु बेवसि हर कार्य जी पूर्णता लाइ ईश्वर खे कहिड़ी आरधना कई आहे ?

या

‘इश्क घणा ई घोट घाया’ नज़्म में शाइरु सचल समरस्त सचनि आशिकनि जे बारे में छा चयो आहे ? 5